СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ДІЄТОЛОГІЯ ТА ДІЄТОТЕРАПІЯ

Спеціальність: **І5 «Медсестринство»**
Освітньо-професійна програма: **Сестринська справа**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 21**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **IV (весняний)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **диференційований залік**
Пререквізити: **ОК9, ОК11, ОК12, ОК13, ОК14, ОК15, ОК18, ОК20, ОК24, ОК26**

Кафедра/підрозділ: **Кафедра гігієни та екології, пр. Науки, 4, корпус А, 5-й поверх,**
Керівник освітнього компонента: доц. **Литвиненко Микола Ігорович**
email: mi.lytvynenko@knmu.edu.ua
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4265

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Дієтологія та дієтотерапія» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти сучасних теоретичних знань і практичних навичок щодо принципів раціонального, збалансованого та лікувального харчування, його ролі у збереженні здоров'я, профілактиці та комплексному лікуванні захворювань.

Опанування сучасних наукових досягнень нутриціології та дієтології, а також впровадження доказових підходів до організації харчування є важливими складовими профілактики та лікування неінфекційних захворювань (НІЗ), збереження фізичного, психічного й емоційного благополуччя людини, підвищення якості життя та сприяння активному довголіттю.
МЕТА КУРСУ: є формування у здобувачів вмінь і навичок організації системи харчування здорової та хворої людини на різних вікових етапах шляхом застосування сучасних наукових положень нутріціології та організації харчування в лікувально-профілактичних, оздоровчих і навчальних установах, а також методів профілактики за допомогою спеціально підібраної дієти.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: ПРН 2,4,7,8,13.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (4 год.):
Основи дієтології та нутриціології.
Лікувально-профілактичне харчування. Спеціальні дієти
Перелік тем практичних занять (14 год.):
1.Основи дієтології та нутриціології. Роль харчування в профілактиці хвороб. Наукові основи раціонального харчування. Аліментарні захворювання та їх профілактика.
2. Лікувальне харчування при серцево-судинних захворюваннях. Лікувальне харчування при захворюваннях органів дихання та туберкульозі.
3. Лікувальне харчування при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Лікувальне харчування при захворюваннях нирок. Лікувальне харчування при захворюваннях обміну речовин.
4. Харчові отруєння та їх профілактика. Лікувальне харчування. Спеціальні дієти.

Перелік тем самостійної роботи студента (72год.)
Основи дієтології, нутриціології та дієтотерапії
Харчування як засіб оздоровлення. Хвороби аліментарного генезу.

Харчові отруєння та їх профілактика.
Лікувальне харчування. Спеціальні дієти.
Лікувальне харчування при серцево-судинних захворюваннях.
Лікувальне харчування при захворюваннях органів дихання. Лікувальне харчування при туберкульозі.
Лікувальне харчування при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.
Лікувальне харчування при захворюваннях нирок.
Лікувальне харчування при захворюваннях обміну речовин.
Причини виникнення аліментарних та метаболічних порушень при різних захворюваннях (пропедевтика дієтології). Аліментарна профілактика онкологічних захворювань.
Харчування вагітних та при грудному вигодовуванні. Особливості харчування дітей різного віку.
Причини порушення вітамінного та мінерального статусів та шляхи вирішення проблеми. Популяційна та індивідуальна профілактика
Значення лікувальних та дієтичних продуктів, показання та протипоказання до їх застосування.
Оцінка індивідуального харчового статусу організму.
Корекція порушень індивідуального харчового статусу

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, практичне заняття, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).
В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.
Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.
Підсумковий контроль. Умовою допуску до диференційованого заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диференційований залік становить від 50 до 80 балів.
Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІЗ + ДЗ.
Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Дуденко Н. В. Нутриціологія. Харків: Світ книг, 2024. 527 с. ISBN 978-966-2678-61-1.

Rattan, S., & Kaur, G. (Eds.). Nutrition, Food and Diet in Ageing and Longevity (Vol. 14). — Cham: Springer, 2021. — 642 s. — ISBN 978-3-030-83016-8.

Wildman, R. E. C., Bruno, R. S. (Eds.). Handbook of Nutraceuticals and Functional Foods (3rd ed.). — Boca Raton: CRC Press, 2020. — ISBN 9781498703727.

В.о. завідувача кафедри гігієни
та екологіїекстреної Літовченко Олена Леонідівна

